ORĘDOWNIK URZĘDOWY
MIASTA BYDGOSZCZY

Redakcja i Administracja:
Magistrat miasta Bydgoszczy ratusz pokoj 15. Czynna codziennie od 8-mej do 3-ciej po poł. Za redakcję odpowiada radca Tytus Podoski.

Prenumerata: miesięcznie 50 groszy

Ogłoszenia:
Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. Przy powtarzającem się ogłoszeniu udzielamy rabatu

Nakładem: Magistratu Miasta Bydgoszczy. Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (dz. Bydg.)

№ 22. | Bydgoszcz, czwartek, dnia 15 listopada 1928 r. | Rok XLV.

Treść numeru 22:

338.

Rozporządzenie.

Zwraca się uwagę na § 106 rozporządzenia p. Wojewody Poznańskiego z dnia 24. lutego 1928 r., które brzmi:

„Jako dźwiękowy sygnał ostrzegawczy wolno jest kierowcom samochodów używać tylko ręcznych trąbek o niskim tonie, na terenie miasta Bydgoszczy, a na obszarze tutejszego Województwa także klaksonów,

motocykliści zaś winni używać trąbek o wysokim tonie. Używanie innych sygnałów, jak: gwizdek, syren, piszczałek lub dzwonków jest wzbronione.

Kierowcy pojazdów mechanicznych ratunkowych (sanitarnych i straży pożarnej) mogą dla odróżnienia używać specjalnych sygnałów, jak: dzwonków, gwizdek, syren, piszczałek itp.

Również wzbronione jest nadużywanie sygnału dźwiękowego, który należy stosować tylko dla niezbędnego ostrzeżenia osób pieszych lub powożących".

Organa Policji Państwowej otrzymały nakaz prowadzenia ścisłej kontroli w tym kierunku. Przekroczenia powyższego karane będą grzywną do 60.— zł., w razie niemożności zapłacenia odpowiednim aresztem".

Bydgoszcz, dnia 23 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski, radca miejski.

Pl. III. 6425/28.

339.

(Odpis z Dziennika Ustaw Rzplitej Polskiej nr. 36 z 24. 3. 1928).

Poz. 332.

Rozporządzenie Prezydenta Rzplitej

z dnia 22 marca 1928

o ochronie zwierząt.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Znęcanie się nad zwierzętami jest wzbronione. Za zwierzęta w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie domowe i oswojone zwierzęta i ptactwo oraz schwytane zwierzęta i ptactwo dzikie, jako też ryby, płazy, owady itp.

Art. 2. Przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć:

a) używanie do pracy zwierząt chorych, rannych lub kulawych;

b) bicie zwierząt po głowie, dolnej części brzucha, dolnych częściach kończyn;

c) bicie zwierząt przedmiotami twardemi i ostremi albo zaopatrzonemi w urządzenia obliczone na sprawienie specjalnego bólu;

d) przeciążanie zwierząt pociągowych i jucznych ładunkami oczywiście nieodpowiadającemi ich sile lub stanowi dróg, albo zmuszanie takich zwierząt do zbyt szybkiego biegu, nieodpowiadającego ich siłom;

e) przewożenie, przenoszenie lub przepędzanie zwierząt w sposób, w pozycji lub w warunkach, powodujących zbędne cierpienia fizyczne;

f) używanie uprzęży, pęt, więzów i t. p. powodujących ból albo używanie ich w sposób mogący sprawić ból lub uszkodzenie cielesne, — z wyjątkiem, gdy używanie takich przedmiotów jest potrzebne z powodu i w czasie tresury, prowadzonej w interesie publicznym;

g) używanie zwierząt do wszelkiego rodzaju doświadczeń, powodujących śmierć, uszkodzenie cielesne lub ból fizyczny — z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 3;

h) dokonywanie na zwierzętach operacyj nieodpowiedniemi narzędziami i bez zachowania koniecznej ostrożności i oględności w celu zaoszczędzenia im zbytniego bólu;

i) złośliwe straszenie i drażnienie zwierząt;

k) wszelkie wogóle zadawanie zwierzętom cierpień bez odpowiednio ważnej i słusznej potrzeby.

Art. 3. Nie będą uważane za znęcanie się nad zwierzętami doświadczenia, dokonywane na nich w celach naukowych, o ile doświadczenia takie są konieczne dla poważnych prac i badań naukowych i dokonywane są przez osoby, posiadające specjalne zezwolenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, lub organów przez niego upoważnionych, lub pod bezpośredniem nadzorem takich osób, a w zakładach wojskowych — zezwolenie Mini-

nistra Spraw Wojskowych, lub organów przez niego upoważnionych.

Przepisy wydane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych, Rolnictwa i Spraw Wewnętrznych, określą zwierzęta, jakie mogą być używane do takich doświadczeń oraz sposób dokonywania tych doświadczeń w celu zaoszczędzenia zwierzętom niepotrzebnych cierpień.

Doświadczenia określone w niniejszym artykule nie mogą być dokonywane w średnich i niższych zakładach naukowych, poza zakładami specjalnemi, które określą przepisy, wymienione w ustępie poprzednim.

Art. 4. Kto dopuści się czynu przewidzianego w art. 2 ulegnie karze grzywny do 2.000.— zł. albo karze aresztu do sześciu tygodni, albo obu karom łącznie.

Tej samej karze ulegnie właściciel zwierzęcia, który świadomie pozwala na popełnienie jednego z czynów, przewidzianych w art. 2, lub powoduje popełnienie takiego czynu albo doń zmusza.

Tej samej karze ulegnie również pracodawca, zwierzchnik, przedsiębiorca i każda inna osoba, z której polecenia lub w czyjej interesie zwierzęta używane są do pracy, jeśli świadomie pozwoli, lub dopuści do popełnienia jednego z czynów, wymienionych w art. 2, lub do czynu takiego nakłania lub zmusza.

Art. 5. Jeśli czynu, przewidzianego w art. 2 dopuszczono się w sposób, wskazujący na wyjątkowe okrucieństwo sprawcy, winny ulegnie karze więzienia do jednego roku. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. zamiast więzienia stosuje się ścisły areszt.

Art. 6. W wypadku popełnienia wyżej wymienionych przestępstw przez nieletnich do lat czternastu, rodzice lub opiekunowie, winni niedozoru, ulegną karze grzywny do 50.— zł.

Art. 7. Winny dokonywania doświadczeń naukowych w sposób naruszający postanowienia art. 3, lub przepisy wydane na jego podstawie, ulegnie karze grzywny do 1.000 zł.

Art. 8. Do orzekania o przestępstwach przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Art. 9. Jeśli skutkiem znęcania się, zwierzę znajduje się w takim stanie, że ze względów humanitarnych powinno być zabite, albo jeśli wymaga leczenia, — powiatowa władza administracji ogólnej, po zbadaniu zwierzęcia przez lekarza weterynarji, może zarządzić jego zabicie lub leczenie na koszt winnego, przyczem może powierzyć takie wierzę na czas leczenia innej osobie, którą uzna za odpowiednią.

Odwołanie się nie wstrzymuje wykonanie zarządzenia.

Art. 10. Minister Spraw Wewnętrznych może upoważnić poszczególne stowarzyszenia, mające na celu ochronę zwierząt, do współdziałania z organami państwowemi w ujawnianiu przestępstw, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu.

Art. 11. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Spraw Wojskowych, a w zakresie postanowień karnych — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzydziestego dnia po dniu ogłoszenia.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą art. 287 Kod. Kar. z 1903 i § 360 p. 13 Kod. Kar. z 1871 oraz wszystkie inne dotychczasowe przepisy w sprawach, uregulowanych tem rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej:
I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Ministrów Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.
Minister: K. Bartel.
Minister Spraw Wewn.: Sławoj Sładkowski
Minister Spraw Zagranicznych: A. Zaleski.
Minister Skarbu: G. Czechowicz.
Minister Sprawiedl.: A. Meysztowicz.
Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: Dr. Dobrucki.

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.
Minister Przem. i Handlu: E. Kwiatkowski.
Minister Komunikacji: Romocki.
Minister Robót Publicznych: Moraczewski.
Minister Pracy i Opieki Społecznej: Dr. Jurkiewicz.
Minister Reform Rolnych: W. Staniewicz.
Minister Poczt i Telegrafów: Bogusław Miedziński.

Powyższe ogłaszam. Data wejścia w życie: 23. 4. 1928.

Bydgoszcz, dnia 18. 10. 1928.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 8958/28.

370.

Ogłoszenie.

Stosownie do §§ 57 i 38 Rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 24 marca 1926 r. w sprawie przepisów wyborczych dla Kas Chorych podaje się niniejszem do wiadomości wynik **wyborów uzupełniających** do Zarządu Kasy Chorych m. Bydgoszczy:

Z grupy pracobiorców wybrani zostali:

1. p. Bigoński Edmund,
2. p. Pawłowski Wacław,

jako zastępcy:

1. p. Romański Bolesław,
2. p. Chamski Kazimierz.

Z grupy pracodawców:

1. p. Pitak Edmund,

jako zastępca:

1. p. Sioda Leon.

Bydgoszcz, dnia 6 listopada 1928 r.

Zarząd Kasy Chorych miasta Bydgoszczy.

341.

(Odpis z Dziennika Ustaw Rzplitej Polski nr. 36 z 24. 3. 1928).
Poz. 333.

Rozporządzenie
Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 22 marca 1928
o zwalczaniu jaglicy.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dn. 2 sierpnia 1926 o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Każdy przypadek zachorowania na jaglicę podlega zgłoszeniu do powiatowej władzy administracji ogólnej najpóźniej w ciągu tygodnia od chwili stwierdzenia choroby przez lekarza.

Minister Spraw Wewnętrznych może rozciągnąć obowiązek zgłaszania na przypadki, w których zachodzi podejrzenie jaglicy i na inne pokrewne zakaźne choroby oczu.

Art. 2. Obowiązek zgłaszania obciąża lekarzy i kierowników szpitali, lecznic, przychodni i t. p. instytucyj leczniczych.

Art. 3. Osoby chore na jaglicę obowiązane są przez cały czas trwania choroby:

a) leczyć się w odpowiednich instytucjach leczniczych lub u lekarzy, uprawnionych do wykonywania praktyki lekarskiej w Rzeczypospolitej Polskiej;
b) stosować się do zaleceń lekarzy i władz sanitarnych, mających na celu ograniczenie szerzenia się chorób wśród otoczenia.

Nad spełnianiem tego obowiązku przez osoby niepełnoletnie i niewłasnowolne, dotknięte jaglicą, winni w swoim zakresie czuwać ich prawni opiekunowie, względnie kierownicy zakładów, pod których pieczą pozostają te osoby.

Art. 4. Lekarz, który przy wykonywaniu swego zawodu stwierdzi przypadek jaglicy, winien uświadomić chorego co do zaraźliwości choroby i co do jego obowiązków(art. 3), oraz doręczyć i objaśnić cho-

remu zatwierdzone przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pouczenie, zawierające odpowiednie wskazówki zapobiegawcze.

W odniesieniu do osób niepełnoletnich i niewłasnowolnych wymienione w poprzednim ustępie pouczenia i wskazówki winien lekarz udzielić ich prawnym opiekunom względnie kierownikom zakładów, pod których pieczą one pozostają.

Art. 5. W stosunku do osób, dotkniętych jaglicą, które uporczywie zaniedbują leczenie, lub znajdują się w warunkach uniemożliwiających należyte leczenie i odosobnienie zabezpieczające otoczenie przed zakażeniem, w szczególności w stosunku do chorych na jaglicę lub znajdujących się w takich warunkach poborowych i wojskowych stale urlopowanych — może powiatowa władza administracji ogólnej zarządzić przymusową izolację i leczenie.

Art. 6. Obowiązek zapobiegania szerzeniu się jaglicy wśród ludności oraz zapewnienia chorym jagliczym możności należytego leczenia ciąży na odpowiednich związkach komunalnych (art. 7, 8, 9, 10 i 11) przy pomocy Państwa; związki te winny zakładać i utrzymywać:

a) specjalne przychodnie przeciwjaglicze,

b) oddziały jaglicze przy szpitalach publicznych,

c) zakłady lecznicze dla chorych jaglicznych i

d) inne pomocnicze instytucje dla zwalczania i zapobiegania szerzeniu się jaglicy.

O obowiązku i kolejności zakładania przez poszczególne związki komunalne instytucyj, o których mowa w pkt. a—d, orzeka wojewoda, kierując się względami na szerzenie się jaglicy, tudzież względami na siły finansowe związków komunalnych. Z wojewodą współdziała w tym zakresie z głosem stanowczym wydział wojewódzki. W mieście Warszawie powyższe decyzje należą do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Związkom komunalnym, na których terenie szerzy się endemicznie jaglica, lub które nie posiadają dostatecznych środków na założenie i utrzymanie instytucyj, o których mowa w niniejszym artykule oraz na pokrycie nieściągalnych kosztów leczenia, Państwo udziela pomocy finansowej (według uznania Ministra Spraw Wewnętrznych) w granicach kredytów, uchwalanych corocznie na ten cel w budżecie.

Art. 7. Zadaniem przychodni przeciwjagliczej jest wykrywanie i rejestrowanie chorych na jaglicę, zamieszkałych na terenie działania przychodni, roztoczenie nad nimi stałego nadzoru sanitarno-lekarskiego oraz zapewienie im możności korzystania z bezpłatnego leczenia, wreszcie zabezpieczanie ogółu ludności przed zakażeniem i szerzeniem się jaglicy w drodze badań zapobiegawczych, odpowiednich pouczeń i propagandy.

Jeżeli na pewnym terenie szerzy się jaglica, wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym może nałożyć na gminy i powiatowe związki komunalne obowiązek zakładania i utrzymywania przychodni.

Art. 8. Szpitale komunalne względnie pozostające pod zarządem związków komunalnych, a na terenie województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego istniejące szpitale powszechne i publiczne, — obowiązane są w miarę wolnych miejsc przyjmować do szpitala przekazanych przez lekarza powiatowego względnie przez przychodnię przeciwjagliczą chorych jagliczych.

Przy szpitalach publicznych ogólnych powiatowe związki komunalne i miasta wydzielone z powiatów, względnie odpowiednie związki międzykomunalne obowiązane są, jeśli na ich terenie szerzy się jaglica, utworzyć i utrzymywać oddziały oczne, przeznaczając odpowiednią liczbę miejsc dla chorych jagliczych, wymagających leczenia szpitalnego. O obowiązku tym orzeka wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym, a w m. stoł. Warszawie Minister Spraw Wewnętrznych.

Art. 9. Wojewódzkie związki komunalne obowiązane są tworzyć i utrzymywać, lub ewentualnie subwencjonować specjalne zakłady lecznicze dla chorych jagliczych,

o ile Minister Spraw Wewnętrznych stwierdzi konieczną ich potrzebę.

Art. 10. Gminy wiejskie, gminy miejskie i powiatowe związki komunalne mogą łączyć się w związki międzykomunalne celem tworzenia i utrzymywania zakładów dla chorych jagliczych.

Art. 11. Jeśli wśród dziatwy szkół powszechnych w miastach liczba chorych na jaglicę wynosi co najmniej 15 dzieci, winna być zorganizowana oddzielna szkoła lub oddziały jaglicze dla dzieci jagliczych, stosownie do przepisów o zakładaniu i utrzymywaniu szkół publicznych.

Art. 12. Naczelne kierownictwo i nadzór nad całą akcją zwalczania jaglicy w kraju należy do Ministra Spraw Wewnętrznych, który w tym zakresie przeprowadzać będzie kontrolę nad działalnością wszystkich publicznych i prywatnych instytucyj dla zwalczania jaglicy i koordynować ich działalność.

Zwierzchni nadzór nad zakładami opiekuńczo-wychowawczemi dla dzieci jagliczych (art. 6 punkt d), pozostającemi pod zwierzchnim nadzorem Ministra Pracy i Opieki Społecznej, sprawuje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 13. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami określi w rozporządzeniu wykonawczem szczegółowe przepisy, według których mają być urządzone, otwierane i prowadzone wszelkie, na obszarze Państwa istniejące i powstać mające przychodnie, oddziały oczne jaglicze itp. instytucje dla walki z jaglicą, utrzymywane tak przez instytucje publiczne, jak również i prywatne.

Art. 14. Porady i leczenie chorych jagliczych w przychodniach przeciwjagliczych są udzielane bezpłatnie.

Co do pokrywania kosztów leczenia chorych jagliczych w szpitalach ogólnych i specjalnych zakładach jagliczych obowiązują ogólne przepisy o pokrywaniu kosztów leczenia w szpitalach publicznych.

Przychodnie, szpitale itp. instytucje lecznicze mogą żądać uiszczenia opłat za leczenie i świadczenia w naturze, dawane chorym, od instytucyj, które są obowiązane do udzielania takich świadczeń na podstawie innych ustaw.

Art. 15. Winny zaniechania zgłoszeń, do których jest obowiązany zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia (art. 1, 2), lub niestosowania się do przepisów i zarządzeń, wydanych na podstawie tego rozporządzenia (art. 3 i 4) podlega w drodze postępowania administracyjnego karze grzywny do 500 zł.

W orzeczeniu skazującem władza administracyjna oznacza karę aresztu zastępczego na wypadek nieściągalności grzywny, według swobodnego uznania, jednak nie powyżej dni 14.

Do orzekania o czynach, karalnych według postanowień niniejszego artykułu, powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Osoba, której wymierzyła karę powiatowa władza administracji ogólnej, może w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania, obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu.

W postępowaniu sądowem orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonem). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

Art. 16. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zaintere-

sowanymi ministrami, a co do orzecznictwa karnego Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 17. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej. Równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej:
I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.
Minister: K. Bartel.
Minister Spr. Wewn.: Sławoj Składkowski.
Minister Spraw Zagranicznych: A. Zaleski.
Minister Skarbu: G. Czechowicz.
Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.
Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.: Dr. Dobrucki.
Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.
Min. Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski.
Minister Komunikacji: Romocki.
Minister Robót Publ.: Moraczewski.
Min. Pracy i Opieki Społ.: Dr. Jurkiewicz.
Min. Reform Rolnych: Witold Staniewicz.
Min. Poczt i Telegr.: Bogusław Miedziński.

Powyższe ogłaszam. Data wejścia w życie: 23. 4. 1928.

Pl. VI. 8961/28.

Bydgoszcz, 17. 10. 1928.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

342.

(Odpis z Dziennika Wojewódzkiego nr. 24 z dnia 16. czerwca 1928 r.)

276.

Rozporządzenie

w sprawie uchylenia rozporządzenia policyjno-weterynaryjnego z dnia 18. listopada 1924 r. l. dz. 21398 24 I.

§ 1.

Wskutek zlikwidowania **zarazy pryszczycy,** która panowała wśród zwierząt racicowych na obszarach niemieckich powiatów, graniczących z tut. Województwem, a temsamem zmniejszenia się niebezpieczeństwa zawleczenia tej zarazy na obszar tut. Województwa, uchylam tut. rozporządzenie policyjno-weterynaryjne z dnia 18. listopada 1924 r. l. dz. 21398/24 I. (Dz. Urz. Woj. Pozn. z dnia 29. listopada 1924), mocą którego zakazałem wprowadzanie (przywozu) **w małym ruchu granicznym** zwierząt racicowych z Niemiec na obszar tut. Województwa.

§ 2.

Rozporządzeie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Wojewódzkim Województwa Poznańskiego.

Poznań, dnia 1. czerwca 1928 r.

L. dz. 12957/ 28 I.

Wojewoda: w z. (—) Nikodemowicz.

Powyższe ogłaszam, uchylając zarazem tut. Pl. VI. 9531/24 z dnia 20. 12. 24 (Oręd. nr. 1, poz. 3, r. 1925).
Pl. VI. 6777/28.

Bydgoszcz, dnia 26 października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

343.

Odpis.

Wojewoda Poznański.

L. dz.: 31074/28 I.

Poznań, dnia 13. 10. 28 r.

Przedmiot: Zakaz wywozu świń i mięsa do Wiednia.

Do
Pan Starosty
w Lesznie.

Ministerstwo Rolnictwa reskryptem telegraficznym z dnia 12. października 1928 Nr. 4264 W. I. zawiadomiło, że rząd austrjacki doniósł o zakazie od 19. października r. b. przywozu świń, mięsa i przetworów mięsnych z powiatu Leszno, z powodu zawleczenia pomoru i zarazy świń.

Podając powyższe do wiadomości i powiadomienia sfer zainteresowanych, zaka-

zuję stosownie do powyższego reskryptu aż do odwołania wywozu świń żywych, jak również mięsa i przetworów mięsnych z powiatu leszczyńskiego zagranicę.

Równocześnie przypominam o zakazie wywozu do Wiednia zwierząt racicowych z powiatu poznańskiego i obornickiego, a mięsa z powiatu poznańskiego, tudzież wywozu zagranicę zwierząt racicowych z powiatu bydgoskiego.

Za Wojewodę:

(—) Dr. Krygicz

Wojewódzki Inspektor Weterynaryjny.

Powyższe ogłaszam celem przestrzegania.

Pl. VI. 8904/28.

Bydgoszcz, dnia 31. października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) Hańczewski, radca miejski.

344.

(Odpis z Dziennika Ustaw Rzplitej Polskiej Nr. 36, z dnia 24. 3. 1928).

Poz. 334.

Rozporządzenie

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnem kuciem koni.

Na podstawie art. 44 ust. 6. Konstytucji i ustawy z dnia 2. sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzplitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Zawód kucia koni może być wykonywany samodzielnie tylko przez osoby. które posiadają odpowiednie ku temu kwalifikacje, stwierdzone w sposób przewidziany w niniejszem rozporządzeniu.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do osób, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia trudniły się samodzielnie zawodowem kuciem koni, bądź posiadały świadectwa, uprawniające je do samodzielnego wykonywania tego zawodu, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Postanowienia te nie dotyczą również pracowników zatrudnionych u jednego posiadacza koni kuciem tylko tych koni, które znajdują się w jego posiadaniu.

Art. 2. Do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni ukwalifikowani są — w rozumieniu niniejszego rozporządzenia — osoby, które: ukończyły kurs kucia koni i złożyły wymagany końcowy egzamin w jednej ze szkół wymienionych w art. 3, bądź też złożyły egzamin kucia koni przed jedną z komisyj, wymienionych w tymże artykule.

Art. 3. Do przeprowadzenia egzaminów z kucia koni i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, uprawnione są:

1) wojskowe szkoły i kursy kucia koni upoważnione do tego przez Ministra Spr. Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa, oraz Przemysłu i Handlu,

2) cywilne szkoły i kursy kucia koni, upoważnione do tego przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu,

3) państwowe komisje egzaminacyjne, ustanawiane przez wojewodów (komisarza rządu m. st. Warszawy) na zasadach, które określi Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu,

4) komisje egzaminacyjne, powołane przez właściwe izby rzemieślnicze, a także organizacje społeczne, instytucje i zakłady upoważnione do tego przez wojewodę na podstawie zasad, które określi Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Wzór świadectw ustali Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a dla wojskowych szkół i kursów kucia koni również w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 4. Minister Rolnictwa określi w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu:

1) organizację cywilnych szkół i kursów kucia koni, w szczególności zaś kwalifi-

kacje, którym winni odpowiadać kandydaci do tych szkół i kursów, zakres nauczania, kwalifikacje nauczycieli oraz program końcowego egzaminu;

2) skład państwowych komisyj egzaminacyjnych i program egzaminów przed temi komisjami.

Sposób pokrywania kosztów związanych z przeprowadzeniem egzaminów przez państwowe komisje egzaminacyjne, określi Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Przewodniczącym każdej komisji egzaminacyjnej winien być lekarz weterynaryjny.

Art. 5. Winni samodzielnego wykonywania zawodowego kucia koni bez uzyskania kwalifikacyj, określonych w niniejszem rozporządzeniu, będą karani — o ile czyn ten nie jest zagrożony surowszą karą w obowiązujących innych ustawach — grzywną do 500 zł., lub aresztem do 14 dni.

Orzecznictwo w tych sprawach należy do powiatowej władzy administracji ogólnej, która w orzeczeniach skazujących orzeknie — na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny — karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad dni 14.

Art. 6. Skazany orzeczeniem karnem powiatowej władzy administracji ogólnej może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu.

W postępowaniu sądowem orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonem). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą, lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

Art. 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu i Spraw Wojskowych, a w zakresie orzecznictwa sądowego Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 1. października 1928 r. jednakowoż rozporządzenie Ministra Rolnictwa, wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Spraw Wojskowych, może odroczyć wprowadzenie w życie postanowień niniejszego rozporządzenia na poszczególnych obszarach państwa.

Jednocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach uregulowanych niniejszem rozporządzeniem.

Prezydent Rzeczypospolitej: I. Mościcki.
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.
Minister: K. Bartel.
Min. Spraw Wewn.: Sławoj Składkowski.
Min. Spraw Zagr.: August Zaleski
Minister Skarbu: G Czechowicz.
Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.
Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.: Dr. Dobrucki.
Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.
Min. Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski.
Minister Komunikacji: Romocki.
Minister Robót Publ.: Moraczewski.
Min. Pracy i Opieki Społ.: Dr. Jurkiewicz.
Min. Reform Rolnych: Witold Staniewicz.
Min. Poczt i Telegr.: Bogusław Miedziński.

Powyższe ogłaszam. Data wejścia w życie: 1. października 1928 r.

Pl. VI. 8960/28.

Bydgoszcz, 17. października 1928 r.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski**, radca miejski.

345.

(Odpis z Dz. U. R. P. nr. 36 z d. 23. 4. 28).

343.

Rozporządzenie

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. marca 1928 r. o dozorze nad artykułami żywnościowemi i przedmiotami użytku.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2. sierpnia 1926 r. o poważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Przepisom niniejszego rozporządzenia podlega wyrób, sprzedaż, oraz inne wprowadzanie w obieg artykułów żywności, ich surowców i tych przedmiotów użytku, których użycie, zgodne z ich przeznaczeniem, może się okazać szkodliwe dla zdrowia ludzkiego.

Przez przedmioty użytku należy w szczególności rozumieć naczynia, przyrządy, aparaty, i przybory, używane przy wyrobie, przechowywaniu, mierzeniu, ważeniu, opakowaniu, i spożywaniu artykułów żywności, środki kosmetyczne i ich opakowanie, odzież, przyrządy służące do pielęgnowania ciała ludzkiego (aparaty, szczotki, grzebienie), zabawki, tapety, farby, barwniki, nafta, świece.

Przepisom niniejszego rozporządzenia nie podlegają środki lecznicze.

Art. 2. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności, lub przedmiot użytku jest „szkodliwy dla zdrowia", jeżeli posiada własności trujące, lub zakaźne, albo też zawiera składniki, mogące szkodliwie oddziałać na zdrowie ludzkie.

Art. 3. W myśl niniejszego rozporządzenia, artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „zepsuty", jeżeli pod wpływem czynników naturalnych, jak czas, temperatura, wilgoć, światło, drobnoustroje, albo przez niewłaściwe przechowywanie lub zanieczyszczenie nastąpiła w nim zmiana jego normalnego, lub pierwotnego składu, pierwotnej, lub normalnej własności albo wartości odżywczej (użytkowej), czyniąca go niezdatnym do spożycia (użycia.)

Art. 4. W myśl niniejszego rozporządzenia, artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „podrobiony", jeżeli jest sporządzony w ten sposób, aby wydawał się produktem innym, niż jest w rzeczywistości i przez to posiada tylko pozór, nie zaś istotny skład, istotną własność, lub istotną wartość odżywczą lub (użytkową) właściwego produktu.

Art. 5. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub środek kosmetyczny jest „sfałszowany", jeżeli przeprowadzono w nim zmianę, oddziaływującą na jego istotny skład, istotną własność lub istotną wartość odżywczą lub użytkową, albo też zmianę, zmierzającą do ukrycia jego istotniego składu, istotnej własności lub istotnej wartości odżywczej lub użytkowej.

Artykuł żywności, lub środek kosmetyczny jest w szczególności sfałszowany:

1) jeżeli dodano do niego jakiekolwiek ciało, zmieniające jego skład, własność lub wartość odżywczą (użytkową), lub też oddziaływujące na jego skład, wartość lub własność, chociażby dodatek ten był nieszkodliwy dla zdrowia, lub niemniejszej wartości odżywczej lub użytkowej;

2) jeżeli odjęto mu w całości, lub w części jakiś składnik, stanowiący o jego składzie, własności, lub wartości odżywczej, lub użytkowej;

3) jeżeli go zmieszano, zafarbowano, lub sproszkowano w ten sposób, że przez to ukryto jego skład, własność lub wartość odżywczą, lub użytkową.

Wyjątek pod tym względem stanowi taki zewnętrzny sposób konserwowania artykułu żywności, przy którym środek konserwujący przed użyciem tego artykułu musi być usunięty, bądź to mechanicznie, bądź przez namoczenie w wodzie, lub w inny, jakikolwiek sposób, przyczem sposób usunięcia środka konserwującego, winien być na opakowaniu artykułu żywności drukiem zaznaczony.

Art. 6. W myśl niniejszego rozporządzenia artykuł żywności lub środek kosmetycz-

ny jest „fałszywie oznaczony“, jeżeli jest wprowadzany w obieg w sposób, mogący kupującego lub przyjmującego wprowadzić w błąd, co do miejsca, czasu i sposobu produkcji, składu, własności, jakości lub wartości odżywczej lub użytkowej, jeżeli jest wprowadzany w obieg pod nazwą, właściwą dla innego produktu, lub jeżeli zawarte na opakowaniach i etykietach określenia albo napisy co do składników, własności, jakości lub wartości w jakimkolwiek kierunku są fałszywe, lub wprowadzić mogą w błąd.

Artykuł żywności lub środek kosmetyczny nie podpada pod pojęcie „fałszywie oznaczonego“, jeżeli jego fałszywe oznaczenie jest powszechnie używane dla przedmiotu i nie nadane mu w celu wprowadzenia w błąd.

Art. 7. Pod artykuły żywności, zabronione w myśl niniejszego rozporządzenia, nie podpadają:

1) złożone artykuły żywności, oznaczone nazwą osobliwą, o ile nie zawierają dodatków trujących, lub dla zdrowia ludzkiego szkodliwych, o ile nie przedstawiają się jako podrobienie lub sfałszowanie innego produktu, o ile nie są wprowadzone w obieg pod nazwą, właściwą dla pewnego produktu i o ile na opakowaniu, obok nazwy im nadanej, znajduje się oznaczenie ich jako „produkt złożony“, a nadto jest podana nazwa firmy, i miejsce produkcji;

2) artykuły zastępcze, surogaty artykułów żywności, o ile są wyrabiane i sprzedawane w myśl obowiązujących przepisów, tudzież na podstawie pozwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 8. Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami jest władny wydawać w celu ochrony zdrowotności publicznej rozporządzenia:

a) zabraniające lub ograniczające stosowanie pewnych sposobów wyrobu, uzyskiwania, przetwarzania, przechowywania i pakowania artykułów żywności i przedmiotów użytku, przeznaczonych do obiegu;

b) zabraniające, lub ograniczające sprzedaż i inne wprowadzanie w obieg, tudzież zabraniające przechowywania w tym celu określonych artykułów żywności i przedmiotów użytku;

c) zakazujące, lub określające stosowanie pewnych środków konserwujących i środków barwiących do artykułów żywności i przedmiotów użytku;

d) zawierające przepisy, jakim odpowiadać mają co do składu, własności, lub wartości odżywczej sprzedawane, lub w inny sposób wprowadzane w obieg artykuły żywności;

e) zawierające przepisy, określające sposób oznaczania artykułów żywności i środków kosmetycznych, przeznaczonych do obiegu (oznaczenie czasu wyprodukowania, miary, wagi, składu, i t. d.);

f) zabraniające, lub ograniczające wyrób, sprzedaż i inne wprowadzanie w obieg, tudzież przechowywanie w tym celu przedmiotów, przeznaczonych do podrabiania, lub fałszowania artykułów żywności;

g) zawierające przepisy, jakim winny odpowiadać miejsca wyrobu, i miejsca sprzedaży artykułów żywności;

h) dotyczące artykułów zastępczych, (surogatów artykułów żywności) i preparatów odżywczych;

Rozdział II.

Organizacja dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku.

Art. 9. Przy Ministrze Spraw Wewnętrznych tworzy się Radę do spraw dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, jako organ rzeczoznawczy i doradczy.

Statut Rady i jej skład przewidziany będzie w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 10. Do wykonywania dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku są powołane wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, oraz organa komunalne, ustanowione w myśl przepisów art. 17.

W zakresie sprawowania dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, organa komunalne, ustanowione w myśl art. 17, podlegają nadzorowi władz admini-

stracji ogólnej, bez ujmy dla ich służbowej zależności od władz komunalnych, które je ustanowiły.

Zwierzchni nadzór i kierownictwo działalnością władz, wymienionych w ustępie poprzednim, należy do Ministra Spraw Wewnętrznych.

Szczegółowe postanowienia, określające właściwość i tryb postępowania władz i organów, wymienionych w ustępie pierwszym, wyda Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia.

Art. 11. Dla celów, związanych z wykonywaniem przez władze i organa, wymienione w art. 10, dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, powołane są Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

Zadaniem tych Zakładów jest:

a) przeprowadzanie technicznego badania artykułów żywności i przedmiotów użytku dla władz państwowych i sądów, jako też w miarę możności i dla osób prywatnych;

b) opracowywanie metod badania;

c) organizowanie w miarę poleceń Ministra Spraw Wewnętrznych kursów wyszkolenia dla organów fachowych władz, wykonywujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku;

d) przeprowadzanie na żądanie władz administracyjnych ogólnej kontroli działalności komunalnych organów fachowych, sprawujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku oraz komunalnych pracowni badawczych;

e) wykonywanie innych zadań, zleconych przez Ministra Spraw Wewnętrznych a związanych ze sprawami dozoru nad żywnością i przedmiotami użytku.

Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku podlegają bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych z zastrzeżeniem dla wojewódzkich władz administracji ogólnej nadzoru w zakresie, który ustali Minister Spraw Wewnętrznych.

Minister Spraw Wewnętrznych oznaczy okręgi działalności poszczególnych Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, ustali ich organizację wewnętrzną i wyda szczegółowe przepisy, normujące zakres i sposób działania Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku, oraz określi stosunek tych zakładów i ich organów do władz i organów, wymienionych w ustępie 1-szym art. 10, oraz do komunalnych pracowni badania żywności i przedmiotów użytku, wymienionych w art. 15 i 16.

Funkcjonarjusze fachowi Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku mogą z upoważnienia i w imieniu właściwych władz dozoru spełniać czynności, określone w art. 18, 19 i 20 ust. 2.

Istniejące w chwili wejścia w życie niniejszego rozporządzenia Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku w Warszawie, Łodzi, Krakowie i Poznaniu, otrzymują charakter Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku w myśl przepisów niniejszego rozporządzenia.

Minister Spraw Wewnętrznych może ustanawiać, w granicach odpowiednich kredytów budżetowych, nowe państwowe zakłady badania żywności i przedmiotów użytku.

Art. 12. Za czynności, wykonywane na użytek władz i organów dozoru (art. 10), Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku nie pobierają opłat. Natomiast, za czynności, wykonywane dla innych władz państwowych, komunalnych, oraz osób prywatnych, Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku, pobierają opłaty według taryfy, ustanowionej przez Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami.

Opłaty za badania wpływają bezpośrednio do kasy danego Państwowego Zakładu badania żywności i przedmiotów użytku.

Koszty badania technicznego, przypadające Zakładowi od osób, żądających badania lub opinji, mogą być ściągnięte drogą egzekucji administracyjnej.

Za badania, przeprowadzone w postępowaniu karno-sądowem, należą się Państwowym Zakładom badania żywności i przedmiotów użytku opłaty, ustanowione w taryfie, które wlicza się w koszty postępowania karnego.

W razie nieściągalności kosztów postępowania karnego sąd nie zwraca Państwowym Zakładom badania żywności i przedmiotów użytku ich należności.

Art. 13. W wypadkach, w których Państwowy Zakład badania żywności i przedmiotów użytku, wykonywując badanie techniczne przedmiotów, objętych niniejszem rozporządzeniem, stwierdzi istotę czynu karalnego, winien wnieść doniesienie do właściwych władz wymiaru sprawiedliwości.

Art. 14. Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku oraz fachowe organa tychże zakładów, tudzież fachowe organa dozoru (art. 10) mają być uważane co do swych opinji, składanych w związku z postępowaniem karno-sądowem w sprawach o przestępstwa, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, za równe biegłym sądowym.

Art. 15. Gminy miejskie, posiadające ponad 50.000 mieszkańców, obowiązane są utrzymywać własne pracownie badania żywności i przedmiotów użytku; pracownie te podlegają nadzorowi wojewódzkich władz administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Pracownie te, są obowiązane wykonywać w zakresie, jaki ustali dla poszczególnych pracowni Minister Spraw Wewnętrznych, techniczne badania na użytek władz i organów, sprawujących dozór nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, na terenie danej gminy, oraz dla sądów.

Przepisy, zawarte w art. 11 ust. 5, w zdaniu pierwszem, ust. 1 art. 12, w art. 12 ust. 4—5 oraz w art. 13 i 14 mają odpowiednie zastosowanie do pracowni badania żywności i przedmiotów użytku, utrzymywanych przez gminy, wymienione w ust. 1. Taryfa opłat, ustanowiona przez Ministra Spraw Wewnętrznych dla Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku w myśl postanowień art. 12, odnosi się również, o ile chodzi o badania, przeprowadzane w postępowaniu karno-sądowem, do pracowni, utrzymywanych przez gminy, wymienione w ust. 1.

Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia urządzenie tych pracowni i kwalifikacje, jakie winni posiadać zajęci w nich pracownicy fachowi.

Gminy, wspomniane w ust. 1, w których istnieją Państwowe Zakłady badania żywności i przedmiotów użytku, mogą być przez Ministra Spraw Wewnętrznych zwolnione od obowiązku utrzymywania własnych pracowni.

Art. 16. Minister Spraw Wewnętrznych, może w drodze rozporządzenia, nadawać do odwołania poszczególnym pracowniom badania żywności i przedmiotów użytku, utrzymywanym przez inne związki komunalne, niż wymienione w ust. 1 art. 15, charakter pracowni, powołanych do przeprowadzania technicznego badania artykułów żywności i przedmiotów użytku dla władz dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku oraz dla sądów. Do pracowni, które otrzymały ten charakter, mają odpowiednie zastosowanie przepisy, dotyczące pracowni, oznaczonych w art. 15.

Art. 17. Gminy miejskie obowiązane są utrzymywać własny personel fachowy, potrzebny dla wykonywania bezpośredniego dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, znajdującemi się w obrocie miejscowym. Poza obrębem gmin miejskich, w miejscowościach o żywszym obrocie handlowym, władza nadzorcza może nałożyć na gminy wiejskie, lub na powiatowe związki komunalne obowiązek utrzymywania takiego personelu. Pozatem, powiatowe związki komunalne mogą być zobowiązane przez władze nadzorcze do utrzymywania powiatowych kontrolerów artykułów żywności i przedmiotów użytku.

Uprawnienia, przewidziane w niniejszym rozporządzeniu, dla personelu dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, utrzymywanego w wykonaniu obowiązków nałożonych przez niniejsze rozporządzenie, odnoszą się również do takiegoż personelu, utrzymywanego dobrowolnie przez gminy i powiatowe związki komunal-

ne, o ile personel ten posiada przepisane kwalifikacje.

Minister Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia kwalifikacje fachowych funkcjonarjuszy samorządowych, wspomnianych w niniejszym artykule.

Art. 18. Organa władz, powołanych w myśl rozporządzenia niniejszego do sprawowania dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, mają prawo.

a) dokonywania kontroli i przedwstępnych badań artykułów żywności i przedmiotów użytku, objętych niniejszem rozporządzeniem, w pomieszczeniach, w których są wrabiane, przetwarzane, przechowywane, sprzedawane, lub w inny sposób wprowadzane w obieg, tudzież dokonywania kontroli tychże pomieszczeń. Kontrolę należy odbywać podczas godzin, w których pomieszczenia są zwykle otwarte dla czynności przemysłowych, lub handlowych;

b) pobierania prób z artykułów żywności i przedmiotów użytku sprzedawanych, lub w inny sposób wprowadzanych w obieg,tudzież z artykułów żywności i przedmiotów użytku, przeznaczonych do tego celu, dla dokonania badania.

Art. 19. Przy pobieraniu prób, organa dozoru powinny sporządzić protokół i wydać kwit na pobraną próbę z oznaczeniem na nim wagi i ceny sprzedażnej przedmiotu, pobranego tytułem próby.

Na żądanie należy osobie, u której pobrano próbę artykułu żywności lub przedmiotu użytku, pozostawić drugą, urzędownie opieczętowaną próbę danego przedmiotu.

Za pobraną próbę właściciel może żądać od Państwa odszkodowania według ceny rynkowej, jeśli okaże się po zbadaniu, iż próba jest bez zarzutu.

Sposób postępowania z próbami, pobranemi do badania, co do ich opakowania, pieczętowania, oznaczania i przesyłki do zakładu badawczego, będzie szczegółowo określony rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych.

Art. 20. Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które, na podstawie badania, przeprowadzonego w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku, lub w pracowni komunalnej (art. 15, 16) okażą się szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, powinny być przez właściwą władzę (art. 10) zajęte. Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które, na podstawie badania, przeprowadzonego w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku lub w pracowni komunalnej, okażą się zepsute, podrobione, lub sfałszowane, powinny być przez właściwą władzę (art. 10) zajęte, o ile zachodzą cechy przestępstwa, przewidzianego w niniejszem rozporządzeniu.

Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, które już na podstawie badania przedwstępnego, przeprowadzonego przez organ władzy, sprawującej dozór, okażą się szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, mogą być przez ten organ zajęte. Artykuły żywności i przedmioty użytku, podlegające przepisom niniejszego rozporządzenia, ktróe już na podstawie badania przedwstępnego, przeprowadzonego przez organ władzy, sprawującej dozór, okażą się zepsute, podrobione, lub sfałszowane, mogą być przez ten organ zajęte, o ile zachodzą cechy przestępstwa, przewidzianego w niniejszem rozporządzeniu.

Artykuły żywności i przedmioty użytku, co do których, ze względu na ich szkodliwość dla zdrowia ludzkiego, zachodzi potrzeba natychmiastowego usunięcia ich z obiegu, powinny ulec zniszczeniu, zarządzonemu przez właściwą władzę dozoru. Zniszczenie powinno być dokonane w obecności dwóch urzędowych świadków.

Przedmioty zajęte powinny być opieczętowane, i zabrane celem przechowania urzędowego. Jeżeli przechowanie urzędowe, ze względu na własność przedmiotu, nie jest możliwe lub wskazane, przedmioty te mają być pozostawione właścicielowi w stanie opieczętowanym, lub też oddane mu do odpowiedniego zużytkowania, po uprzedniem uczynieniu ich przez organa dozoru niezdatnemi do celu, do jakiego były przeznaczone.

Z wszelkich zarządzeń, wydanych przez organa dozoru, co do zajęcia, zniszczenia, lub uczynienia zajętych przedmiotów niezdatnemi do pierwotnego ich celu (ust. 2, 3, 4), powinny organa dozoru sporządzić protokóły.

Protokół co do zniszczenia przedmiotu podpisują, oprócz organu dozoru, także dwaj urzędowi świadkowie.

Art. 21. Zajęcie, dokonane w myśl postanowień ust. 2 art. 20 przez organ dozoru, wymaga zatwierdzenia ze strony właściwej władzy dozoru (art. 10), wydanego na zasadzie wyników badania przedmiotu w Państwowym Zakładzie badania żywności i przedmiotów użytku lub w pracowni komunalnej (art. 15 i 16).

Przedmiot zostaje zwolniony z pod zajęcia:

a) jeżeli właściwa władza zajęcie to uchyliła,

b) jeżeli zatwierdzenie nie nastąpiło w ciągu miesiąca od dnia zajęcia.

Art. 22. Poza wypadkami, przewidzianemi w art. 21 ust. 2, zajęcie, zarządzone na podstawie art. 20, trwa aż do orzeczenia o konfiskacie przez sąd.

Art. 23. Osoba, u której zajęto przedmiot w myśl art. 20, ma prawo w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wnieść przeciw niemu, na ręce władzy zarządzającej zajęcie, odwołanie do władzy bezpośrednio przełożonej. Władza ta może zarządzić powtórne zbadanie danego przedmiotu przez ten sam Zakład (pracownię) badania żywności i przedmiotów użytku, który dokonał pierwszego badania, lub przez inny Zakład (pracownię).

Jeżeli prawidłowość zajęcia zostanie przez powtórne badanie potwierdzona, wszelkie związane z niem koszty ponosi odwołujący się.

Art. 24. Wykonywanie dozoru nad sprowadzanemi z zagranicy artykułami żywności i przedmiotami użytku, podlegającemi przepisom niniejszego rozporządzenia, odbywa się na granicach Państwa.

Szczegółowe postanowienia co do dozoru granicznego oraz kontroli określi osobne rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 25. Osoby, zamierzające trudnić się za opłatą badaniem technicznem artykułów żywności i środków kosmetycznych objętych niniejszem rozporządzeniem, winny uzyskać na ten cel koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych.

Ministrowi Spraw Wewnętrznych służy prawo ustalania warunków, pod któremi mogą być udzielane zezwolenia na wykonywanie badania artykułów żywności i środków kosmetycznych, jak również warunków, dotyczących zakresu i sposobu jego wykonywania.

Koncesje na wykonywanie badań artykułów żywności i przedmiotów użytku, udzielone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, winny uzyskać potwierdzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział III.

Postanowienia karne.

Art. 26. Winny umyślnego przeszkodzenia organom dozoru nad artykułami żywności i przedmiotami użytku w prawnem wykonywaniu jednej z czynności wymienionych w art. 18, będzie karany pozbawieniem wolności do jednego miesiąca lub grzywną do stu złotych.

Art. 27. Winny wyrobu przeznaczonych do obiegu:

a) artykułów żywności, szkodliwych dla zdrowia ludzkiego,

b) przedmiotów użytku z takiego materjału lub w taki sposób, że przy użyciu, zgodnem z ich przeznaczeniem lub przewidzieć się dającem, mogą szkodliwie oddziałać na zdrowie ludzkie, —

będzie karany pozbawieniem wolności do trzech lat, z którem może być połączona grzywna do trzech tysięcy złotych.

Art. 28. Tej samej karze ulegnie winny sprzedaży lub innego wprowadzania w o-

bieg, przechowywania na sprzedaż lub na inne wprowadzanie w obieg, ofiarowywania na sprzedaż, jak i używania w sposób dla zdrowia drugich szkodliwy przedmiotów, wymienionych w art. 27.

Art. 29. Karze, przewidzianej w art. 27, ulegnie również winny:

a) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg, przechowywania na sprzedaż lub na inne wprowadzanie w obieg, tudzież ofiarowywania na sprzedaż jako artykułów żywności przedmiotów innych, których spożycie może szkodliwie oddziałać na zdrowie ludzkie;

b) takiego przechowywania artykułów żywności i przedmiotów użytku przeznaczonych do obiegu, iż może je ono przy użyciu, zgodnem z ich przeznaczeniem lub przewidzieć się dającem, uczynić szkodliwemi dla zdrowia ludzkiego;

c) używania w sposób dla zdrowia szkodliwy przedmiotów użytku, wymienionych w art. 27 p. b) do wyrobu, przechowywania lub pakowania artykułów żywności i środków kosmetycznych, przeznaczonych do obiegu.

Art. 30. Jeżeli jeden z czynów wymienionych w art. 27, 28, 29, wywołał lub mógł wywołać w większym rozmiarze niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzi albo sprowadził ciężkie uszkodzenie zdrowia lub śmierć człowieka, a skutki te sprawca przewidywał lub mógł był je przewidzieć, wówczas winny będzie karany ciężkiem więzieniem od roku do lat dziesięciu, z którem może być połączona grzywna do dziesięciu złotych.

Art. 31. Jeżeli jeden z czynów, wymienionych w art. 27, 28, 29, spełniono przez nieostrożność lub niedbalstwo, natenczas winny będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu miesięcy i grzywną do tysiąca złotych lub jedną z tych kar.

Jeżeli jeden z tych czynów, spełnionych przez nieostrożność lub niedbalstwo, wywołał lub mógł wywołać niebezpieczeństwo w większym rozmiarze dla życia lub zdrowia ludzi, albo sprowadził ciężkie uszkodzenie zdrowia lub śmierć człowieka, wówczas winny będzie karany pozbawieniem wolności do dwóch lat, z którem może być połączona grzywna do dwóch tysięcy złotych.

Art. 32. Winny:

a) podrabiania lub fałszowania (art. 4 i 5) artykułów żywności i środków kosmetycznych, w celu wprowadzenia w błąd nabywców;

b) sprzedaży lub innego wprowadzenia w obieg, jak i ofiarowywania na sprzedaż, bez należytego oznaczenia artykułów żywności lub środków kosmetycznych podrobionych, sfałszowanych, zepsutych, niedojrzałych lub wogóle niezdatnych do użytku, chyba że kupujący lub przyjmujący o tym stanie artykułów żywności lub środków kosmetycznych wiedział;

c) sprzedaży lub innego wprowadzenia w obieg, przechowywania na sprzedaż lub na inne wprowadzanie w obieg, tudzież ofiarowywania na sprzedaż artykułów żywności i środków kosmetycznych pod fałszywem oznaczeniem (art. 6), chyba że to fałszywe oznaczenie jest dla danego przedmiotu powszechnie używane i nienadane mu w celu wprowadzenia w błąd, —

będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu miesięcy i grzywną do tysiąca złotych lub jedną z tych kar.

Art. 33. Jeżeli jeden z czynów przestępnych, wymienionych w art. 32 p. b) i c), spełniono przez nieostrożność lub niedbalstwo, wymierzyć należy karę pozbawienia wolności do sześciu tygodni i grzywnę do pięciuset złotych lub jedną z tych kar.

Art. 34. Winny:

a) niezachowania należytej czystości przy wyrobie, sprzedaży, wprowadzeniu w obieg lub przechowywaniu w tym celu artykułów żywności i środków kosmetycznych, przeznaczonych do obiegu;

b) dopuszczenia do czynności, wymienionych w ustępie a), osoby, dotkniętej chorobą zaraźliwą lub wzbudzającą wstręt, —

będzie karany pozbawieniem wolności do trzech miesięcy i grzywną do pięciuset złotych ub jedną z tych kar.

Art. 35. Winny naruszenia rozporządzeń, wydanych na podstawie art. 8 p. a), b), c), będzie karany pozbawieniem wolności do trzech lat i grzywną do trzech tysięcy złotych lub jedną z tych kar.

Jeśli czynu dopuszczono się z niedbalstwa, winny będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu miesięcy i grzywną do tysiąca złotych lub jedną z tych kar.

Jeżeli przestępstwo, określone w ustępie 1, wywołało lub mogło wywołać niebezpieczeństwo w większym rozmiarze dla zdrowia lub życia ludzi, albo sprowadziło ciężkie uszkodzenie zdrowia ludzkiego lub śmierć człowieka, a sprawca skutki te przewidywał lub mógł był je przewidzieć, wówczas winny będzie karany ciężkiem więzieniem od roku do lat dziesięciu, z którem może być połączona grzywna do dziesięciu tysięcy złotych.

Jeśli przestępstwo przewidziane w ustępie 2, pociągnęło za sobą skutki, określone w ustępie 3, wówczas winny będzie karany pozbawieniem wolności do dwóch lat, z którem może być połączona grzywna do dwóch tysięcy złotych.

Art. 36. Winny naruszenia rozporządzeń, wydanych na podstawie innych przepisów niniejszego rozporządzenia, niż wymienione w art. 35, oraz winny naruszenia przepisu art. 25 niniejszego rozporządzenia, będzie karany pozbawieniem wolności do sześciu tygodni i grzywną do pięciuset złotych lub jedną z tych kar.

Art. 37. Winny:

a) naruszenia przepisu art. 5 ustęp ostatni;

b) sprzedaży lub innego wprowadzania w obieg produktów złożonych lub artykułów zastępczych wbrew art. 7, o ile dany czyn nie ulega według niniejszego rozporządzenia karze surowszej, —

będzie karany pozbawieniem wolności do dwóch tygodni i grzywną do trzystu złotych lub jedną z tych kar.

Art. 38. Jeśli jeden z czynów, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, ulega surowszej karze według innych ustaw karnych, natenczas należy według tych ustaw karę wymierzyć.

Art. 39. Usiłowanie czynów przestępnych, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, oraz podżeganie do nich są karalne.

Art. 40. W razie skazania za jeden z czynów przestępnych, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, można orzec konfiskatę towarów, będących przedmiotem czynu przestępnego.

Jeżeli towary te zostały uznane za szkodliwe dla zdrowia ludzkiego, natenczas konfiskatę zawsze orzec należy, choćby ściganie pewnej osoby z jakichkolwiek powodów było niewykonalne, albo też wydano wyrok uniewinniający.

Orzeczenie sądu, dotyczące samoistnej konfiskaty, można zaskarżyć wedle postanowień ustaw postępowania karnego.

Art. 41. W razie skazania za czyn przestępny, przewidziany w art. 27, 28, 29, 30, 35 ust. 1 i ust. 3, tudzież w razie powtórnego skazania za czyn przestępny, przewidziany w art. 31, 32, 33, 34, 35 ust. 2 i ust. 4, sąd może orzec pozbawienie prawa prowadzenia danego rodzaju przedsiębiorstwa, handlu lub przemysłu na czas oznaczony.

Art. 42. W razie skazania w wypadkach, w art. 41 przewidzianych, sąd może nakazać ogłoszenie wyroku w pismach publicznych, a także w inny sposób.

Koszty ogłoszenia ponosi skazany.

Art. 43. Ze skazaniem za przestępstwa, przewidziane w art. 27, 28, 29, 35 ust. 1 na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 6 miesięcy, łączą się:

1. na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1903 r. skutki, przewidziane w art. 28 i 30 k. k.;

2. na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. skutki następujące w wypadku skazania za zbrodnię.

Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. można w razie ska-

zania za przestępstwa wyżej wymienione orzec na zasadach par. 32 k. k. utratę obywatelskich praw honorowych; w wypadku skazania za czyn, przewidziany w art. 30 i 35 ust. 3, na karę ciężkiego więzienia orzeczenie takie winno zawsze nastąpić.

Art. 44. Przez karę pozbawienia wolności należy rozumieć:

1. areszt, jeśli niniejsze rozporządzenie przewiduje karę pozbawienia wolności do sześciu tygodni;

2. więzienie, a na obszarze obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. areszt ścisły, jeśli niniejsze rozporządzenie przewiduje karę pozbawienia wolności powyżej sześciu tygodni.

W razie okoliczności łagodzących można na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z 1871 r. orzec zamiast ciężkiego więzienia, karę więzienia (par. 16 k. k. z 1871 roku) nie poniżej sześciu miesięcy.

Art. 45. Przestępstwa, za które niniejsze rozporządzenie przewiduje karę pozbawienia wolności nie powyżej sześciu miesięcy, należą do właściwości sądów powiatowych pokoju), inne — do właściwości sądów okręgowych.

Art. 46. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. czyny, zagrożone ciężkiem więzieniem, stanowią zbrodnię, ścisłym aresztem powyżej sześciu miesięcy — występek, aresztem ścisłym lub zwykłym do sześciu miesięcy — przekroczenie.

Na tymże obszarze prawnym można wnieść odwołanie niezależnie od przepisu par. 283 p. k.

Art. 47. Grzywny, nakładane na zasadzie niniejszego rozporządzenia, przypadają Państwowemu Zakładowi badania żywności i przedmiotów użytku, wskazanemu dla okręgów poszczególnych sądów apelacyjnych przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

Rozdział IV.

Przepisy końcowe.

Art. 48. W sprawach, dotyczących zakresu działania Ministra Rolnictwa, Minister Spraw Wewnętrznych działać będzie w porozumneniu z Ministrem Rolnictwa, zaś w sprawach dotyczących zakresu działania Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Rozporządzenie niniejsze nie narusza:

1. uprawnień Ministra Rolnictwa w zakresie:

a) badania zwierząt rzeźnych i mięsa w kraju;

b) badania części zwierząt i wyrobów mięsnych, sprowadzanych z zagranicy;

2. postanowień art. 30 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. nr. 53, poz. 468).

Art. 49. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrom: Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości — w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 50. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w trzy miesiące po ogłoszeniu i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem województwa śląskiego.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem przepisy, a w szczególności:

1. niemiecka ustawa z dnia 14-go maja 1879 r. o obiegu artykułów żywności, używek i przedmiotów użytku (Dz. u. Rzeszy z r. 1879 str. 154) oraz par. 367 p. 7 kodeksu karnego z 1871 r.; w ustępie ostatnim par. 367 kodeksu karnego z 1871 r. liczbę 7 zastępuje się liczbą 8 oraz skreśla się słowa: „sfałszowanych lub zepsutych napojów albo artykułów spożywczych, podobnież“;

2. austrjacka ustawa z dnia 16 stycznia 1896 r. o obrocie żywnością i niektóremi przedmiotami użytkowemi (Dz. u. p. Nr. 89, z r. 1897);

3. artykułu 659, 660 i 668 rosyjskiej ustawy lekarskiej (Zbiór Praw b. Ces. Ros. t. XII wyd. z r. 1905), artykuły od 209 do 219 kodeksu karnego z 1903 r.

Do czasu wydania na mocy niniejszego rozporządzenia przepisów, dotyczących poszczególnych artykułów żywności i przedmiotów użytku oraz ich surogatów, obowiązujące w tej mierze dotychczas przepisy prawne pozostają nadal w mocy, o ile nie są sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Rozporządzenia, wydane na podstawie niemieckiej ustawy z dnia 14 maja 1879 r. o obiegu artykułów żywności, używek i przedmiotów użytku (Dz. u. Rzeszy z r. 1879 st. 145) i austrjackiej ustawy z dnia 16 stycznie 1896 r. o obrocie żywnością i niektóremi przedmiotami użytkowemi (Dz. u. p. nr. 89 z r. 1897), obowiązują jako wydane na podstawie niniejszego rozporządzenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.

Minister: K. Bartel.

Minister Spraw Wewn.: Sław. Składkowski.

Minister Spraw Zagranicznych: A. Zaleski.

Minister Skarbu: G. Czechowicz.

Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: Dr. Dobrucki.

Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.

Minister Przem. i Handlu: E. Kwiatkowski.

Minister Komunikacji: Romocki.

Minister Robót Publicznych: Moraczewski.

Minister Pracy i Op. Społ.: Dr. Jurkiewicz.

Minister Reform Rolnych: W. Staniewicz.

Minister Poczt i Telegrafów: B. Miedziński.

Powyższe ogłaszam. Data wejścia w życie: 24. 6. 1928.

Bydgoszcz, 18. 10. 1928.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

P.l VI. 8959/28.

346.

Obwieszczenie.

Rozporządzeniem Prezesa byłej Rejencji bydgoskiej (Amtsbl. str. 176) ustanowiono ochronę gatunkową dla raka na wszystkich wodach otwartych od 1-go listopada do 31-go maja.

Wobec tego zwracam uwagę na zakaz łowienia i sprzedawania raków w tym czasie za wyjątkiem raków, pochodzących z wód zamkniętych i z województw, gdzie ochrony niema (§ 17 wymienionego rozporządzenia i § 107 ustawy rybackiej z dnia 17-go maja 1916 r.)

Winni przekroczenia powyższego ulegną na podstawie § 127 lit. 4 i 6 oraz § 128 wspomnianej ustawy karze grzywny do 150.— zł lub stosownym aresztem.

Bydgoszcz, dnia 5 listopada 1928.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. III. 6411/28.

347.

Przybłąkane psy.

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono 2 psy przybłąkane (dogę oraz jamnika).

Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

Bydgoszcz, dnia 27 października 1928.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. I. 13950/14062/28.

348.

Świerzb

u konia, należącego mistrzowi rzeźnickiemu Józefowi Borowskiemu, zamieszkałemu przy ul. Długiej 46, **wygasł.**

Środki ochronne znosi się.

Bydgoszcz, dnia 29 października 1928.

Miejski Urząd Policyjny.
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 6772/28.

349.

Pomór

u świń, należących p. A. Goździkowi, zamieszkałemu przy ul. Jagiellońskiej 12, wygasł.

Środki ochronne się.

Bydgoszcz, dnia 29. 10. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 8639/28.

350.

Pomór

stwierdzono u świni, należącej mistrzowi rzeźnickiemu Józefowi Solińskiemu, zamieszkałemu przy ul. Poznańskiej 16. Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 2. 11. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 9307/28.

351.

Pomór

u świń w zagrodzie Franciszka Borowskiego, zamieszkałego przy ul. Osada 12, wygasł. Środki ochronne znosi się.

Bydgoszcz, 30. 10. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 8638/28.

352.

Pomór

stwierdzono u świń w zagrodach pp. Jana Jagły w Krąpiewie, Baiera w Byszewie, Stanisława Wojciechowskiego w Ślesinie, Ernesta Kisiona w Trzemiętówce i Zastępowskiego w Rynkowie powiatu bydgoskiego. Środki ochronne zostały zarządzone.

Wyprowadzenie trzody chlewnej z wyżej podanych zagród jest dozwolone tylko za zezwoleniem Starostwa i tylko do natychmiastowego uboju.

Bydgoszcz, 2. 11. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 9285/28.

353.

Pomór

stwierdzono u świni, należącej Augustowi Lemkemu, zamieszkałemu przy ul. Ścieżka nr. 7. Zarządzam środki ochronne.

Bydgoszcz, dnia 6. 11. 28.

Miejski Urząd Policyjny.

(—) **Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 9451/28

Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

w miesiącu październiku 1928 roku.

L. b.	ARTYKUŁY	Norma dzienna rodziny 4-osobowej	II poł. sierpnia		II poł. września		Uwagi
			Cena za jednostkę	Koszt dzienny	Cena za jednostkę	Koszt dzienny	
	I.	gr.	gr.	gr.	gr.	gr.	
1	Chleb żytni pytlowy	1,23 kg.	53,0	65,2	50,0	61,5	
2	Mąkapszenna	0,25 „	92,0	23,8	80,0	20,0	
3	Kasza jęczmienna	0,05 „	74,0	3,7	74,0	3,7	
4	Fasola	0,05 „	80,0	4,0	80,0	4,0	
5	Kartofle	1,5 „	18,0	27,0	16,0	24,0	
6	Ryż	0,15 „	130,0	19,5	130,0	19,5	
7	Mleko	0,75 ltr.	38,0	28,5	40,0	30,0	
8	Jaja	1,5 szt.	19,3	29,0	25,3	38,0	
9	Masło	0,065 kg.	700,0	45,5	680,0	44,2	
10	Słonina	0,1 „	320,0	32,0	320,0	32,0	
11	Kiełbasa	0,07 „	480,0	33,6	480,0	33,6	
12	Mięso wołowe	0,25 „	300,0	75,0	300,0	75,0	
13	Cukier	0,11 „	150,0	16,5	160,0	17,6	
14	Sól	0,1 „	36,0	3,6	36,0	3,6	
15	Herbata	0,01 „	3400,0	34,0	3400,0	34,0	
16	Kawa zbożowa	0,04 „	110,0	4,4	110,0	4,4	
			—	444,5	—	445,1	— 0,13%
	II.						
17	Węgiel kamienny	4,65 kg.	7,0	32,6	7,0	32,6	
18	Drzewo	3,00 „	13,0	39,0	13,0	39,0	
19	Nafta	0,16 „	81,0	13,0	81,0	13,0	
	III.			84,6	—	84,6	—
20	Mieszkanie miesięcznie	komorne zasadnicze	844,0	28,1	947,0	31,6	
21	„ „	świadczenia	200,0	6,7	200,0	6,7	
22	Woda dziennie	$^3/_4$ m^3	22,0	16,5	22,0	16,5	
	IV.			51,3	—	54,8	+ 6,82%
23	Mydło zwycz. dziennie	0,04 kg.	280,0	11,2	280,0	11,2	
24	Tramwaj dziennie	2 przejazdy	20,0	40,0	20,0	40,0	
25	Gazeta	1 egz.	20,0	20,0	20,0	20,0	
26	Wpis roczny	1 wpis rocz.	·	13,3		13,3	
27	Zeszyty szkolne	0,22 kaj.	20,0	4,4	20,0	4,4	
28	Fryzjer	1 strzyż.	100,0	3,3	100,0	3,3	
29	Teatr	2 bilety	250,0	16,7	250,0	16,7	
				108,9	—	108,9	—
	V.						
30	Palto męskie ciepłe	1 na 6 lat	29.000,0	13,4	29.000,0	13,4	
31	Garnitur maryn. m.	1 na 5 lat	30.000,0	16,7	30.000,0	16,7	
32	Ubranie robocze	1 na 1 rok	7.500,0	20,8	7.500,0	20,8	
33	Palto kobiece	1 na 6 lat	29.000,0	13,4	29.000,0	13,4	
34	Suknia świąteczna	1 na 5 lat	13.000,0	7,7	13.000,0	7,7	
35	„ codzienna	1 na 1 rok	4.000,0	11,1	4.000,0	11,1	
36	Koszula męska	1 na 1 mies.	650,0	21,7	650,0	21,7	
37	Kamasze męskie	3 na 1 rok	3.200,0	26,7	3.200,0	26,7	
38	Zelówki	2 na 1 rok	700,0	3,9	700,0	3,9	
				135,4		135,4	—
		Rezultat :	—	824,7	—	828,8	+ **0,49%**

Bydgoszcz, dnia 31 października 1928 r.

Urząd Statystyczny.

Wyciąg ze statystyki ruchu ludności miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1925 r.

A. Ruch naturalny ludności według dokumentów Urzędu Stanu Cywilnego

Rok i kwartał	Małżeństw	Urodzeń: żywych	Urodzeń: martwych	Urodzeń: ogółem	Urodzeń: w tem nieślubne w procentach	Zgonów: ogółem	Zgonów: w tem niemowląt	Przyczyny śmierci: Dyfterja	Odra i szkarlatyna	Koklusz krztusiec	Grypa	Tyfus	Gruźlica	Zapaldnie płuc	Rak	Choroby organów oddech.	Organiczue cierp. serca udar serca	Udar mózgu	Wrodzona słabość do życia	Kurcze	Katar żołądka i kiszek	Zapalenie ślepej kiszki	Zapalenie nerek	Choroby porodu	Słaość starości	Nieszczęśliwe wypadki	Morderstwo, zabójstwo	Samobójstwo	Inne choroby	Przewyżka urodz. (Różnica między rubr. 3 i 7.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1925 ogół.	718	3196	90	3286	11,6	1377	466	6	12	8	8	12	132	124	71	5	139	72	121	67	102	·	27	5	94	41	6	23	302	1819
1926 „	683	2891	101	2992	12,4	1670	554	10	41	2	19	13	209	199	78	19	129	85	173	87	127	2	32	8	134	47	11	18	227	1221
1927 „	744	2712	77	2789	11,5	1517	507	8	9	9	12	23	169	141	95	18	155	96	177	58	131	2	24	9	121	40	8	16	196	1195
1928 I kw.	158	739	19	758	15,4	428	117	4	4	2	1	2	50	50	25	9	44	20	37	18	26	·	3	5	50	13	6	4	55	311
„ II „	230	678	18	696	10,3	424	133	·	2	3	5	·	59	51	20	7	34	23	39	21	38	·	6	2	32	15	2	5	60	254
„ III „	204	704	13	717	8,8	372	132	1	·	1	2	4	39	27	25	3	29	13	50	14	49	·	12	4	25	13	·	4	67	332

B. Miejscowy ruch ludności według policyjnych za- i odmeldowań:

Rok kwartał	Przypływ: Polaków	Przypływ: Niemców	Przypływ: Innych	Przypływ: Razem	Odpływ: Polaków	Odpływ: Niemców	Odpływ: Innych	Odpływ: Razem	Ludność Przypływ = + Odpływ = —	Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (liczba osób)	W przemyśle, rzemiośle, handlu i w ruchu transport.: Przypływ	Odpływ	Różnica
1925 ogół.	13866	1009	291	15166	10062	1835	220	12117	+ 3049	17274	6205	5027	+ 1178
1926 „	11916	1003	230	13149	10624	1103	250	11977	+ 1172	20538	4898	4433	+ 465
1927 „	13906	1097	152	15155	12229	1189	187	13605	+ 1550	23131	5584	4776	+ 808
1928 I kw.	3398	307	69	3773	2753	238	35	3026	+ 748	2850	1532	1080	+ 452
„ II „	4110	262	66	4448	3044	276	54	3374	+ 1074	2963	2088	1226	+ 862
„ III „	3568	320	92	3980	2868	305	78	3251	+ 728	3084	1437	1150	+ 287

C. Obecna liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

	Polaków	Niemców	Innych	Razem	w tem żydów
Według spisu ludności z dnia 20. VI. 1925	94 318	9 166	534	104 018	921
Procentualnie	90,7	8,8	0,5	—	9,7
Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 20. VI. 1925	+ 10 491	— 350	+ 109	+ 10 240	+ 570
Zatem liczba mieszkańców z dnia 1. X. 1928	104 199	8 816	643	**114,258**	1 491
Procentualnie	91,7	7,7	0,6	—	1,3

Bydgoszcz, dnia 31 października 1928 r.

URZĄD STATYSTYCZNY.

22